

TÜRK OFTALMOLOJİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF OPHTHALMOLOGY

TJO

www.ofthalmoloji.org

EDITÖRDEN

Bir bakışta 2019 yılı 2. sayı;

Dergimizin bu sayısında, ilginizi çekeceğinizi düşündüğümüz kornea, glokom ve retina hastalıklarıyla ilgili güncel 6 özgün araştırma, 1 derleme ve 5 olgu sunumu yer almaktadır.

Kornea enfeksiyonları bazen tıbbi tedaviye direnç göstermekte ve akut kornea perforasyonu gelişebilmektedir. Kornea apsesi gelişen hastalarda terapötik-tektonik amaçlı penetran keratoplasti (TTPK) yapılmasının amacı, enfekte dokuyu uzaklaştırmak, enfeksiyon yükünü azaltmak ve kornea perforasyonu gelişen olgularda glob bütünlüğünü korumaktır. Doğan ve Arslan'ın perfore enfeksiyöz korneal ülserli gözlerde uyguladığı TTPK sonuçlarını değerlendirdikleri retrospektif çalışmada %97,6 oranında glob bütünlüğünün sağlandığı ve 2 yıl sonunda greftlerin %71 oranında saydam kaldığı gösterilmiştir (bakınız sayfa 55-60).

Oksidatif stresin psödoeksfolyasyon sendromu (XFS) ve glokom patogenezinde önemli bir rol oynadığı bilinmektedir. Aydın Yaz ve ark.'nın 58 psödoeksfolyasyon glokomlu (XFG), 47 XFS'li hasta ve 134 sağlıklı bireyi dahil ettikleri çalışmada serum malondialdehit (MDA) düzeyleri en yüksek XFG, daha sonra XFS ve en düşük sağlıklı bireylerde saptanmıştır ve özellikle glokoma ilerlemede önemli bir parametre olduğu belirtilmiştir. Süperoksit dismutaz (SOD) ve katalaz (CAT) enzim aktivitesinin XFS ve XFG hastalarında kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde düşük olmasının enzimatik antioksidan koruyucu sistemlerdeki yetersizlik ile ilişkili olduğu, glutatyon (GSH) düzeylerindeki artışın ise oksidatif strese karşı kompanseuar bir yanıt olduğu belirtilmiştir. Nitrik oksit (NO) konsantrasyonları ise XFG hastalarında daha düşük bulunmuştur ve sendromdan glokoma geçişte vasküler regülatör faktörlerin rolü olduğunu düşündürmektedir (bakınız sayfa 61-67).

Diyabetik retinopati (DR), önlenemez körlüğün önde gelen nedenlerinden biridir. Kan şekerinin sürekli yüksek olması, kan damarlarında dilatasyona, damar dışına sıvı sızmasına, retinal mikrovasküler hasara, iskemiye sekonder vasküler endotel büyüme faktörü (VEGF) salgılanmasına ve yeni damar oluşumuna yol açabilir. Hipotalamustan sentezlenen oksitosinin kasılması ve vazoregüleuar etkilerinin yanısıra anti-enflamatuar ve anti-oksidan etkileri de bulunmaktadır. Değirmenci ve ark. streptozosin ile diyabet modeli oluşturulmuş sıçanlarda intravitreal ve intraperitoneal oksitosinin retinopati üzerine olan koruyucu etkisinin değerlendirildiği çalışmalarında tedaviden 4 hafta sonra dış nükleer tabakanın tedavi

grubunda, intravitreal grupta daha belirgin olmak üzere salin grubuna göre daha kalın olduğu ve VEGF protein ekspresyonunun da daha düşük olduğunu göstermişlerdir (bakınız sayfa 68-72).

Diyabetik maküla ödemi (DMÖ), diyabetli hastalarda görme kaybının önde gelen nedenidir. Nalçacı ve ark.'nın yaptıkları çalışmada intravitreal ranibizumab tedavisine dirençli DMÖ olan 14 hastanın 20 gözüne tek doz intravitreal deksametazon implant enjeksiyonu uygulanmışlar ve altıncı ay sonunda en iyi düzeltilmiş görme keskinliğinde artış sağlanamazsa da subfoveal kalınlıkta inceltme görülmüş ve göziçi basınç artışı izlenmemiştir (bakınız sayfa 73-77).

Kola ve ark.'nın yaptıkları çalışmada sağlıklı bireylerde Optovue RTVue optik koherens tomografi (OKT) cihazının iki farklı retina tarama modu olan E-MM5 ve MM6 ile elde edilen maküla kalınlık ölçümlerinin tekrarlanabilirliği ve uyumu değerlendirilmiş ve maküla kalınlık ölçümlerinin yüksek tekrarlanabilirlikte olduğu görülmüştür. İki tarama modunda perifoveal bölgelerde alınan farklı ölçümlerin ise tarama modlarına ait farklı yazılım algoritmalarından kaynaklandığı belirtilmiştir (bakınız sayfa 78-83).

Neovasküler tip yaşa bağlı maküla dejenerasyonu (NVYBMD), maküler alanda neovaskülarizasyon (NV) gelişimi ve bu NV'lerin sebep olduğu tüm retina katlarını etkileyen eksüdatif değişiklikler ile karakterize destrüktif bir hastalık olup günümüzde 55 yaş üzerindeki bireylerde kalıcı, ağır görme kayıplarının başta gelen nedenlerinden biridir. Menteş ve Yıldırım'ın çalışmasında bir gözlerinde NVYBMD tanısıyla takip ve tedavi edilmekte iken noneksüdatif tip YBMD'li diğer gözlerinde eksüdatif bulgular gelişen 27 hastanın 27 gözünün spektral domain optik koherens tomografi (SD-OKT) özellikleri değerlendirilmiştir. B-scan SD-OKT'de gözlerin hepsinde, retina pigment epitel (RPE) altı yerleşimli, orta reflektivitede bir materyalin sebep olduğu belirgin RPE düzensizlikleri ve ondüasyonları olmasına rağmen subretinal, intraretinal ya da subRPE herhangi bir sıvının eşlik etmediği tespit edilmiştir. En face OKT'de gözlerin %88,8'inde gözde subRPE yerleşimli tip 1 NV ile uyumlu hiperreflektan lezyonlar saptanmıştır. Floresein anjiyografide gözlerin tamamında tip 1 NV'ye ait bulgu saptanmazken, indosiyanın yeşili anjiyografide gözlerin %29,6'sında maküler plak varlığı gözlenmiştir. Yazarlar sonuç olarak B-scan SD-OKT görüntülemenin henüz eksüdatif bulguları olmayan gözlerde bile RPE altında pusuda bekleyen bir tip 1 NV varlığı hakkında erken ve spesifik ipuçlarını sağlamada güvenilir bir yöntem olduğunu ortaya koymuşlardır (bakınız sayfa 84-88).

TÜRK OFTALMOLOJİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF OPHTHALMOLOGY

TJO

www.ofthalmoloji.org

EDITÖRDEN

Dünya Sağlık Örgütü'nün 2010 yılı verilerine göre dünyada görsel yeti yitimi olan 285 milyon insan olduğu tahmin edilmektedir. Bunların 39 milyonu kör, 246 milyonu ise az gören olarak bildirilmiştir. Az görme rehabilitasyonunda amaç, önleme ve tedavinin olanaklı olmadığı az görme ve körlük durumlarında kişileri yaşamda bağımsız, ekonomik olarak gelir sağlayabilecek bir meslek ya da becerisi olan ve yaşamdan zevk alabilen bireyler haline getirerek hayat kalitesini arttırmaktır. Şahli ve İdil dergimizin bu sayısında kapsamlı olarak modern az görme rehabilitasyonundaki tanışma aşaması, rezidüel görsel işlevlerin değerlendirilmesi, rezidüel işlevsel görmenin değerlendirilmesi, az görme rehabilitasyonunda kullanılan cihazları (teleskoplar, yüksek diyoptirli yakın camlar, büyüteçler, filtreli camlar, elektro-optik sistemler ve optik olmayan sistemler) anlatılmışlardır (bakınız sayfa 85-98).

Tekrarlayan polikondrit (TP), kulak, burun, gırtlak, trakeobronşiyal ağaç ve kardiyovasküler sistemi tutabilen ve ölümcül seyredabilen idiyopatik enflamatuvar bir hastalıktır. Hastaların yaklaşık %60'ında sklerit, episklerit, keratit, konjonktivit ve üveit gibi tutulumlar görülmektedir. Hasanreisöğlü ve ark. her iki gözünde üveit nedeniyle konsülte edilen 22 yaşında genç kadın hastaya eşlik eden auriküler kondrit nedeniyle TP tanısı koymuşlar ve topikal ve oral steroid tedavisi ile başarılı bir şekilde tedavi etmişlerdir (bakınız sayfa 99-101).

Kanalikülit, kanaliküler sistemin çeşitli patojenlerle enfeksiyonu sonucu oluşan ve genellikle orta ve ileri yaşlarda görülen nadir bir hastalıktır. Lakrimal sistem hastalıklarının yaklaşık %2'sini oluşturmaktadır. Eraslan Yusufoglu ve Güngör Kobat'ın olgu sunumunda sağ göz alt kapakta şişlik ve çapaklanma şikayetiyle başvuran ve kanalikülit tanısı konulan 12 yaşındaki kızın klinik muayene bulguları ve tedavisi tartışılmıştır. Pnöktoplasti ile dakriyolitler cerrahi olarak kürete edildikten sonra topikal kristalize penisilin tedavisi ile şikayetlerin tamamen gerilediği ve 12 aylık takip sonrası nüksetmediği belirtilmiştir. Dakriyolitlerin histopatolojik incelemesinde enfeksiyon nedeninin Actinomyces olduğu belirlenmiştir (bakınız sayfa 102-105).

Bietti kristalin distrofisi (BKD), retinada ve bazen de korneal limbusta parlak sarı kristallerin birikmesi ve arka kutuptan başlayarak ilerleme gösteren koryoretinal atrofi ile karakterize bir kalıtsal retinal distrofidir ve CYP4V2 geninde mutasyonların bu hastalığa neden olduğu gösterilmiştir. İpek ve ark. 10 yıllık klinik izlemi olan BKD'li bayan hastanın SD-OKTA ve swept source-OKTA görüntülerini

değerlendirdikleri bu olgu sunumunda dış retina izdüşümlü kesitte, RPE atrofi nedeniyle koroid damarlarının izlendiğini, koryokapillaris izdüşümlü kesitte ise koryokapillaris akımının belirgin olarak azaldığını belirtmişlerdir. BKD'de RPE ve koroidal damar tabakalarındaki değişimin ve koroid damarlarındaki akımın takibi açısından OKTA büyük önem taşımaktadır (bakınız sayfa 106-108).

Posterior vitreus dekolmanı (PVD), vitreus jelinin lifefaksiyonunun artması ve vitreoretinal adezyonun zayıflamasına bağlı olarak, posterior vitreus korteksinin iç limitan membrandan ayrılmasıdır. PVD sürecinde vitreus ve retina arasındaki traksiyonel etkileşimlerden dolayı vitreomaküler traksiyonla (VMT) karşılaşabilmektedir. VMT'de iç ve/veya dış retina katlarında kist, tam-kat maküler hol, şizis gelişebileceği gibi herhangi bir yapısal değişiklik oluşturmada spontan olarak da gerileyebilir. İnkomplet PVD sürecinde VMT gelişen 3 hastanın SD-OKT bulgularının retrospektif olarak değerlendirildiği olgu sunumunda Yıldırım ve ark. VMT'nin spontan olarak gerilemesini takiben maküla üzerindeki posterior hyaloid trasesinde bir operkulumun belirlediğini ve foveada RPE iç sınırından, dış limitan membrana kadar uzanan dış retina tabakalarında bir mikro defektin oluştuğunu bildirmişlerdir. Uzun dönem takiplerinde bu defektlerin küçüldüğü ancak tamamen kapanmadığı tespit edilmiştir (bakınız sayfa 109-113).

Purtscher retinopati ciddi kafa travmasını takiben gelişen retinal ödem, atılmış pamuk benzeri eksudalar ve kanama tablosuyla tarif edilmiş mikrovasküler tıkaçıcı bir hastalıktır. Onaran ve ark. sentetik bir kannabinoid olan bonzai kullanımı sonrası kas güçsüzlüğü, halsizlik, kusma, bilinç bulanıklığı bulgularıyla hastaneye başvuran 16 yaşındaki bir hastanın muayenesinde her iki arka kutupta yaygın atılmış pamuk görünümüyle uyumlu retinal lezyonları tespit etmişlerdir. OKT'de subretinal sıvı ve maküler ödem ve FFA'da blokaja bağlı hipofloresan alanlar ve geç dönemde retinal damarlardan sızıntı izlenmesi üzerine Purtscher benzeri retinopati tanısı konulmuştur (bakınız sayfa 114-116).

Dergimizde yayınlanan makalelerin ilginizi çekeceğini ve okumaktan keyif alacağınızı umuyoruz.

Saygı ve Sevgilerimizle,

Editöryel Kurul Adına
Dr. Banu Bozkurt